

**การใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน
ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาสระบุรี เขต 1**

สำเร็จ ตาสว่าง

**วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติวิทยานิพนธ์เรื่องการใช้ทักษะการบริหารงานของ
ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 เสนอโดย
นายสำเริง ทาสว่าง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดมหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
วิชาการบริหารการศึกษา

.....รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบัณฑิตศึกษา
(นายตระกูล จันทสุนทร)

วันที่ 7 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2551

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสนห์ สุขเคหา)

.....กรรมการ
(ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า)

.....กรรมการ
(ดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร.แสน สมนึก)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า ดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ
ชื่อนักศึกษา	สำเร็จ ดาสว่าง
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2550

บทคัดย่อ

ในการศึกษา เรื่องการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ความมุ่งหมายในการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 2) เปรียบเทียบการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กโดยจำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและการฝึกอบรมทางการบริหาร สถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขนาดเล็ก ประชากร คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานภายในเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2550 รวมจำนวนทั้งสิ้น 522 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการใช้สูตรคำนวณของ ยามาเน่ (Yamane) และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อน 5 % ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 276 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน การวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (percentage) สถิติพื้นฐานค่าเฉลี่ย(mean)และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation) ใช้สถิติทดสอบที (t-test)และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว(one-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ในภาพรวมมีการใช้ทักษะในระดับมาก และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า มีระดับการใช้ทักษะในระดับมากทุกรายการ และเรียงลำดับการใช้ทักษะมากไปน้อย ได้ดังนี้ ด้านความคิดรวบยอด ด้านมนุษยสัมพันธ์ด้านสติปัญญา ด้านเทคนิค ด้านการศึกษาและการสอน
2. เปรียบเทียบการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและการฝึกอบรมทางการบริหารสถานศึกษาแตกต่างกันมีการใช้

ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี
เขต 1 ในภาพรวมแตกต่างกัน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศแตกต่างกันมีการใช้ทักษะ
การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Thesis Title Using Skill Work Administration of School Small-sized under Saraburi Educational Service Area Office 1

Thesis Advisors Dr. Chalermchai Hankla
Dr. Supoth Kerdsuwan

Name Sumroeng Tasawang

Concentration Educational Administration

Academic Year 2007

ABSTRACT

This research aimed to 1) study Using Skill Work Administration of School Small-sized under Saraburi Educational Service Area Office 1, 2) compare the Using Skill Work Administration of School Small-sized under Saraburi Educational Service Area Office 1 classified by sex, age, position, educational qualification, experience, and administration training. The population Administration and the teacher are working in the school of the state of the 2007 academic year under Saraburi Educational Service Area Office 1 total up the amount whole 522 persons. The 276 samples were selected using the Yamane formula at 0.05 error. The instruments used were a perception questionnaire about Using Skill Work Administration of School Small-sized under Saraburi Educational Service Area Office 1 divided into two parts with a reliability value of 0.97. The data was analyzed to calculate percentage, mean (\bar{X}), standard deviation (S.D.), (t-test), and ANOVA.

The findings were as follows:

1. using skill work administration of school small-sized executive , be under Saraburi Educational Service Area Office 1 border in the overall image has using skill in many level, and when separate be lay meet that be high class using skill in many everyone level something , and arrange using skill a little too much get as follows, concept side human side,intelligence side technique side education side and the instruction

2. Compare with using skill work administration of school small-sized executive under Saraburi Educational Service Area Office 1 person answer old questionnaire position, educational background, the experience in the work and way administration school different training have using skill work administration of school small-sized executive , be under Saraburi Educational Service Area Office 1 border in

overall different image , the part person answer the questionnaire that has different gender have using skill work administration of school small-sized executive, border in overall not different image.

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ดีด้วยความช่วยเหลือแนะนำจาก ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ท่านได้ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือแนะนำเนื้อหา รูปแบบการทำผลงานวิทยานิพนธ์ครั้งนี้เป็นอย่างดี และคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้แก่ ผศ.ดร.เสน่ห์ สุขเคหา ประธานกรรมการ ผศ.วินัย สมมิตร ผศ.สุวีย์ ศิริโกคาภิรมย์ และอาจารย์รัชชวรรณ หงส์นาค ท่านทุกคนได้ชี้แนะข้อบกพร่องในการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์บทที่ 1-3 คณะกรรมการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ ได้แก่ ผศ.ดร.เสน่ห์ สุขเคหา ประธานกรรมการ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า กรรมการ ดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ กรรมการ และ ดร.แสน สมนึก กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ทำให้เนื้อหามีความสมบูรณ์และถูกต้อง

ขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้แก่ ดร.แสน สมนึก คีษานีเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ดร.กฤษณา กิตติ คีษานีเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 นายอำนาจชัย ฉ่ำรักษ์สินธุ์ หัวหน้ากลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 นายสันตศิริ บัวเกต หัวหน้ากลุ่มบริหารงานบุคคลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 นายทวี นวพลwatanนท์ หัวหน้ากลุ่มนิเทศ ฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 และขอขอบคุณผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามงานวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ทำให้การทำวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อพิภพ ดาสว่าง ซึ่งยังมีชีวิตอยู่และคุณแม่เดือนจิตต์ ดาสว่าง ที่เสียชีวิตไปแล้ว นางผกาพร ดาสว่างและบุตร ที่เป็นกำลังใจในการปฏิบัติงานทุกครั้ง

สำเร็จ ดาสว่าง

สารบัญ

		หน้า
บทที่ 1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	6
	ความสำคัญของการวิจัย.....	6
	ขอบเขตของการวิจัย.....	6
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
	สมมติฐานในการวิจัย.....	10
บทที่ 2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
	การบริหารงาน.....	12
	ความหมายของการบริหารงาน.....	12
	โครงสร้างการบริหารงาน.....	12
	ผู้บริหารสถานศึกษา.....	19
	ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา.....	19
	บทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา.....	20
	ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา.....	24
	มาตรฐานตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา.....	25
	ทักษะการบริหาร.....	30
	ความหมายของทักษะ.....	20
	ความหมายของทักษะการบริหารงาน.....	30
	ทักษะการบริหารงานตามแนวคิดของเดรดและโรว์(Drake & Roe).....	31
	ปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการบริหารงาน.....	41
	โรงเรียนขนาดเล็ก.....	44
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48
	งานวิจัยในประเทศ.....	48
งานวิจัยต่างประเทศ.....	53	

	หน้า
บทที่ 3	
วิธีดำเนินการวิจัย.....	56
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	56
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล.....	57
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ.....	58
การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	58
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	59
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
บทที่ 4	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
บทที่ 5	
สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	90
ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	90
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	90
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล.....	91
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	91
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
สรุปผล.....	92
อภิปรายผล.....	95
ข้อเสนอแนะ.....	99
บรรณานุกรม	101
ภาคผนวก	109
ภาคผนวก ก ข้อมูลโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่	
การศึกษาสระบุรี เขต 1 ปี 2550.....	110
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	114
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ	
คุณภาพเครื่องมือ.....	122

	หน้า
ภาคผนวก (ต่อ)	
ภาคผนวก ง รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม	128
ภาคผนวก จ หนังสือขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือในการทำ วิทยานิพนธ์.....	130
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล.....	132
ภาคผนวก ช รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	134
ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์.....	136

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

สารบัญญภาพ

	หน้า
ภาพ 1	กรอบแนวคิดในการวิจัย..... 9
ภาพ 2	ขอบข่ายและภารกิจการบริหารงานและจัดการสถานศึกษา..... 13

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 1	ข้อมูลโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ปี 2549.....	45
ตาราง 2	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ.....	65
ตาราง 3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ทักษะการบริหารงานของ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านความคิดรวบยอด.....	66
ตาราง 4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ทักษะการบริหารงานของ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านมนุษย.....	68
ตาราง 5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ทักษะการบริหารงานของ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านการศึกษาและการสอน.....	69
ตาราง 6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ทักษะการบริหารงานของ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านเทคนิค.....	70
ตาราง 7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ทักษะการบริหารงานของ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านสติปัญญา.....	71
ตาราง 8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้ทักษะการบริหารงานของ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1.....	73
ตาราง 9	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการใช้ทักษะการบริหารงานของ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ.....	74
ตาราง 10	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับการใช้ทักษะการ บริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามอายุ.....	75
ตาราง 11	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 เป็น รายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ ด้านความคิดรวบยอด.....	76

	หน้า
ตาราง 22 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการใช้ทักษะการบริหารงานของ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	85
ตาราง 23 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับการใช้ทักษะการ บริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน.....	86
ตาราง 24 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 เป็น รายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ ด้านความคิดรวบยอด.....	87
ตาราง 25 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 เป็น รายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ ด้านการศึกษาและการสอน.....	87
ตาราง 26 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 เป็น รายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ ในภาพรวม.....	88
ตาราง 27 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการใช้ทักษะการบริหารงานของ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามการฝึกอบรมทางการบริหารสถานศึกษา.....	88